

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/162/2006

PREFERENCJE PARTYJNE W KOŃCU PAŹDZIERNIKA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w końcu października¹, udział w nich wzięłoby – według własnych zapowiedzi – 50% dorosłych Polaków. Odsetek osób chcących uczestniczyć w wyborach jest nieco mniejszy niż na początku października (spadek o 3 punkty) i dokładnie taki sam jak we wrześniu.

Po wyraźnym na początku miesiąca wzroście poparcia dla PO, który odnotowaliśmy po burzy politycznej związanej z dymisją szefa Samoobrony ze stanowiska wicepremiera i ministra rolnictwa, rozpadem koalicji rządowej i późniejszą aferą taśmową, obecnie obserwujemy nieznaczny spadek notowań tego ugrupowania. Obecnie chęć głosowania na Platformę deklaruje 35% ankietowanych wybierających się na wybory (o 3 punkty procentowe mniej niż na początku miesiąca). Nadal jednak PO wyraźnie wyprzedza znajdujący się na drugim miejscu PiS, na który zamierza głosować 26% zadeklarowanych uczestników wyborów. Po ponownym zawiązaniu koalicji rządowej PiS-Samoobrona-LPR poparcie dla rządzącego ugrupowania praktycznie się nie zmieniło (wzrost o 1 punkt). Te dwie partie wyraźnie dominują na naszej scenie politycznej zbierając głosy ponad trzech piątych zadeklarowanych uczestników wyborów. Poparcie dla pozostałych ugrupowań jest wyraźnie niższe. W końcu października szanse na umieszczenie swych przedstawicieli w parlamencie miałyby jeszcze Samoobrona, popierana przez 6% potencjalnych wyborców (spadek o 1 punkt), i SLD, na który chce głosować 5% zadeklarowanych uczestników głosowania (także spadek o 1 punkt). Poparcie dla pozostałych partii utrzymuje się poniżej progu wyborczego. Po 3% potencjalnych wyborców zapowiada głosowanie na LPR i PSL. Wśród respondentów wybierających się na wybory niewielu zwolenników znalazły KPEiR, SdPi, UP i UPR (po 1%). Suma głosów oddanych na ugrupowania tworzące w wyborach samorządowych centrolewicową koalicję SLD-SdPi-UP-PD nieznacznie przekracza 7%.

¹ Badanie „Omnibus” zrealizowano w dniach 20–24 października 2006 roku na liczącej 1024 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pod koniec października zwiększył się odsetek Polaków wybierających się na głosowanie, jednak niemających sprecyzowanych sympatii politycznych. Obecnie wśród osób zamierzających wziąć udział w wyborach 16% nie wie, na kogo oddałoby swój głos – to tyle samo co we wrześniu, natomiast o 5 punktów więcej niż na początku października.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach parlamentarnych						
	V 2006	VI 2006	VII 2006	VIII 2006	IX 2006	6–9 X 2006	20–24 X 2006
	w procentach						
Platforma Obywatelska RP	30	31	27	31	29	38	35
Prawo i Sprawiedliwość	24	26	29	27	26	25	26
Samoobrona RP	8	7	10	10	10	7	6
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	7	6	6	6	6	5
Liga Polskich Rodzin	3	3	3	4	3	3	3
Polskie Stronictwo Ludowe	3	3	3	3	2	3	3
KPEiR	2	1	2	1	2	2	1
SdPi	3	2	2	2	1	2	1
UP	1	0*	1	1	1	1	1
UPR	1	1	0*	1	0*	1	1
Inne	1	1	1	1	1	0*	1
Trudno powiedzieć	14	16	13	12	16	11	16
N=	504	504	496	508	465	528	507

UWAGA: podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

* Poniżej 0,5%

Perturbacje związane z rozpadem i ponownym zawiązaniem koalicji rządowej PiS-Samoobrona-LPR przyniosły polityczne straty raczej Samoobronie niż PiS. Od września ugrupowanie Andrzeja Leppera straciło 4 punkty procentowe, natomiast poparcie dla PiS się nie zmieniło. Najwięcej dotychczas zyskująca najsilniejsza partia opozycyjna PO minimalnie straciła po zakończeniu konfliktu w koalicji. Obecnie scena polityczna jest zdominowana przez PO i PiS niemal tak wyraźnie jak bezpośrednio po wyborach, pozostałe ugrupowania tracą zwolenników, co dotyczy także najsilniejszych z nich – Samoobrony i SLD.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	50	19	31	1024
Płeć				
Mężczyźni	53	19	28	482
Kobiety	47	19	34	542
Wiek				
18-24 lat	48	24	28	156
25-34	48	22	30	183
35-44	50	19	31	153
45-54	51	17	32	213
55-64	53	19	28	137
65 lat i więcej	48	16	36	182
Miejsce zamieszkania				
Wieś	43	24	33	387
Miasto do 20 tys.	55	18	27	141
20-100 tys.	54	16	30	203
101-500 tys.	44	19	37	180
501 tys. i więcej mieszk.	69	11	21	113
Wykształcenie				
Podstawowe	42	25	33	303
Zasadnicze zawodowe	42	21	37	271
Średnie	55	16	29	349
Wyższe	73	9	17	101
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	76	5	19	62
Prac. umysł. niż. szczebla	55	16	29	91
Pracownicy fiz.- umysł.	46	20	34	79
Robotnicy wykwalifikowani	46	20	34	103
Robotnicy niewykwalifik.	40	26	35	50
Rolnicy	44	20	36	54
Pracujący na własny rach.	69	16	14	24
Bierni zawodowo				
Renciści	35	20	45	87
Emeryci	51	18	31	239
Uczniowie i studenci	54	32	14	79
Bezrobotni	44	20	36	120
Gospodynie domowe i inni	56	15	30	36
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	57	16	27	131
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	45	21	34	70
sekt. pryw. poza rolnict.	52	18	30	201
prywatnym gosp. rolnym	44	18	38	59
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	54	20	26	98
301-500	43	20	38	169
501-900	44	23	33	241
901-1200	65	12	23	105
Powyżej 1200 zł	64	11	25	85
Ocena własnych war. mater.				
Złe	43	20	37	285
Średnie	49	20	31	458
Dobre	58	16	26	281
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	12	38	100
Raz w tygodniu	55	21	24	486
1-2 razy w miesiącu	43	25	33	172
Kilka razy w roku	48	17	35	156
W ogóle nie uczestniczy	40	10	50	110
Poglądy polityczne				
Lewica	57	15	28	117
Centrum	46	26	28	278
Prawica	68	13	19	302
Trudno powiedzieć	34	20	45	327

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	LPR	Demokraci.pl	PO	PPP	PSL	PiS	Samoobrona
Ogółem	1	3	0	35	0	3	26	6
Płeć								
Mężczyźni	0	1	0	37	0	2	25	6
Kobiety	2	5	0	33	0	4	27	6
Wiek								
18-24 lat	0	5	0	46	1	1	15	8
25-34	0	0	0	49	0	4	22	3
35-44	0	8	0	38	0	4	19	4
45-54	1	0	1	34	0	5	32	6
55-64	1	4	0	25	0	1	31	10
65 lat i więcej	5	3	0	20	0	4	32	7
Miejsce zamieszkania								
Wieś	2	4	0	20	0	9	30	9
Miasto do 20 tys.	1	0	0	42	0	2	28	0
20-100 tys.	1	5	0	40	0	1	20	7
101-500 tys.	0	3	0	43	1	0	19	4
501 tys.i więcej mieszk.	2	0	1	46	0	0	31	7
Wykształcenie								
Podstawowe	4	4	0	23	1	7	26	12
Zasadnicze zawodowe	0	5	0	28	0	3	32	8
Średnie	1	2	0	38	0	2	26	3
Wyższe	0	1	1	61	0	2	17	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	0	2	60	0	1	16	3
Prac.umysł.niż.szczebla	0	1	0	52	0	3	15	0
Pracownicy fiz.- umysł.	0	5	0	50	0	2	18	14
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	0	28	0	2	32	6
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	14	5	0	34	5
Rolnicy	7	0	0	7	0	21	32	14
Pracujący na własny rach.	0	7	0	53	0	0	23	0
Bierni zawodowo								
Renciści	3	0	0	25	0	0	36	11
Emeryci	3	3	0	23	0	4	32	9
Uczniowie i studenci	0	2	0	48	0	2	20	0
Bezrobotni	0	13	0	34	0	0	24	4
Gospodynie domowe i inni	0	0	0	31	0	10	24	10
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	0	0	45	0	2	19	3
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	0	0	41	0	3	20	9
sekt. pryw. poza rolnictw.	0	3	1	49	0	2	21	2
prywatnym gosp. rolnym	6	7	0	13	4	20	30	13
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	1	9	0	19	2	4	29	12
301-500	0	5	0	21	0	3	38	10
501-900	2	3	0	34	0	3	24	8
901-1200	1	4	1	41	0	1	24	3
Powyżej 1200 zł	0	0	0	72	0	0	11	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	1	0	26	0	2	31	11
Średnie	1	4	0	28	0	4	30	6
Dobre	2	2	0	52	0	3	17	2
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	2	0	24	0	0	54	4
Raz w tygodniu	2	4	0	29	0	5	28	7
1-2 razy w miesiącu	0	0	0	52	0	4	13	5
Kilka razy w roku	0	0	0	45	1	1	15	8
W ogóle nie uczestniczy	0	4	0	40	0	2	21	0
Poglądy polityczne								
Lewica	1	1	0	32	0	4	6	2
Centrum	2	4	1	46	1	4	13	9
Prawica	1	2	0	33	0	2	46	5
Trudno powiedzieć	1	5	0	29	0	4	15	7

(continued)

Tabela 2 cd.

(%)

	SdP1	SLD	UPR	UP	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	5	1	1	1	16	507
Płeć							
Mężczyźni	2	7	1	1	1	16	252
Kobiety	0	3	1	1	1	17	254
Wiek							
18-24 lat	2	6	3	1	1	10	75
25-34	2	7	2	2	1	9	88
35-44	0	2	0	2	0	23	76
45-54	0	2	0	1	2	16	109
55-64	0	8	0	0	1	19	71
65 lat i więcej	1	6	0	0	0	21	88
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	3	2	1	0	20	167
Miasto do 20 tys.	1	8	0	0	0	18	76
20-100 tys.	0	5	1	2	1	19	108
101-500 tys.	1	7	1	3	1	16	78
501 tys. i więcej mieszk.	3	5	0	0	1	4	78
Wykształcenie							
Podstawowe	1	2	1	0	0	20	127
Zasadnicze zawodowe	0	2	0	2	1	19	114
Średnie	1	9	1	1	1	15	191
Wyższe	2	5	1	0	2	8	74
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	2	7	0	0	0	9	46
Prac.umysł.niż.szczebła	2	7	3	2	1	12	49
Pracownicy fiz.- umysł.	0	0	0	0	2	9	36
Robotnicy wykwalifikowani	0	3	2	0	2	25	47
Robotnicy niewykwalifik.	0	8	0	0	0	34	20
Rolnicy	0	0	0	0	3	16	24
Pracujący na własny rach.	0	0	0	0	0	17	16
Bierni zawodowo							
Renciści	0	0	0	0	0	26	30
Emeryci	1	8	0	0	0	17	123
Uczniowie i studenci	4	5	4	2	2	10	43
Bezrobotni	0	8	0	7	0	11	53
Gospodynie domowe i inni	0	0	0	0	0	25	20
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	1	6	0	1	3	19	73
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	0	3	5	0	0	19	32
sekt. pryw. poza rolnict.	1	5	1	0	0	16	104
prywatnym gosp. rolnym	0	0	0	0	3	5	26
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	0	5	0	3	0	15	52
301-500	0	1	0	3	1	17	71
501-900	0	3	2	0	1	21	106
901-1200	4	5	1	1	1	12	66
Powyżej 1200 zł	2	14	0	0	0	1	55
Ocena własnych war. mater.							
Złe	0	4	0	0	0	24	120
Średnie	1	5	1	2	1	17	223
Dobre	1	7	1	1	2	10	163
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	2	0	0	0	14	49
Raz w tygodniu	0	4	1	1	0	18	266
1-2 razy w miesiącu	1	9	0	0	1	14	72
Kilka razy w roku	2	5	3	1	1	17	75
W ogóle nie uczestniczy	2	9	0	5	5	13	44
Poglądy polityczne							
Lewica	5	30	1	0	3	13	66
Centrum	1	2	0	2	1	16	127
Prawica	0	1	2	0	1	8	205
Trudno powiedzieć	0	2	0	2	0	34	110